



NE FORGESU, KE NIA TURISMA CENTRO DEVAS  
SERVI ANKAŬ POR NIAJ INFANOJ!



1984-4-103  
**starto**

# KOVOVÉ METALAJ REMIZOJ GARÁŽE

el ŝtala lado - fundamenta farbot-  
avolo - duparta pordego - deklina  
tegmento - sen planko - facila mu-  
ntado au sur submuro au sur ebe-  
na tereno

Longo 4400 mm - prezo 4840,-Kčs  
Longo 5300 mm - prezo 5350,-Kčs  
Longo 6200 mm - prezo 5830,-Kčs  
Largo 3030 mm alto 2450 mm estas  
egalaj ĉe ĉiuj tri tipoj.

Je mendo fabrikas kaj dum malon-  
ga tempo 1-2 monatoj liveras

## INKLEMO

IN. KL. HA (kooperativo)

Skribajn mendojn sendu al la adre-  
so de komerca fako: INKLEMO PRA-  
HA, maloobchodní úsek, 190 00 PRAHA  
9, Spojovací 11, au telefonu al n-ro 83 09 49.  
Persone mendeblaj en Pragaj vendejoj de la  
kooperativo. Transporton ni povas certigi. Re-  
mizojn ni liveras nur al privatuloj.

## Karl Marx kaj Friedrich Engels

Tamen, oni skribis pri ĝi kaj publikigis projektojn. Laŭ DULICENKO /1982, 289/ ĝis 1900 jam estis aperintaj ĉirkaŭ 340 projektoj de pazigrafioj aŭ pazilaloj /= planlingvoj/ 7/. Al tiuj i.a. apartenas la iom pli konataj Solresol /SUDRE, 1866/, la pazigrafioj de BACHMEIER /1852/, DAMM /1876/, la Universal-sprache de PIRRO /1868/ kaj, ne laste Volapük de J. M. SCHLEYER, kiu publikigis 1879, kaj aparte pri Volapük oni multon skribis. Marx jam mortis 1883, do eble ne plu rimarkis la fortigantan propagandon pri Volapük. Engels vivis ĝis 1895. En la jaroj 1884, 1887 kaj 1889 okazis Volapükkongresoj /Friedrichshafen, München, Paris/. 1887 aperis Esperanto. Pri Volapük aparte kaj pri Esperanto sole nur Engels povis ion scii, almenaŭ teorie. Sed en la verkoj de Marx kaj Engels nenie oni trovas eĉ la vortojn Volapük aŭ Esperanto.

Tamen ni konkludu, la problemo de universala aŭ internacia lingvo principe povis esti konata al Marx kaj Engels.

### 3. MARX KAJ ENGELS PRI LA PROBLEMO DE LINGVA KOMUNIKADO

Engels komprenis multajn lingvojn. 1839 li skribis: "Bei der Gelegenheit hab ich Türkisch und Japanisch gelernt und verstehe somit 25 Sprachen! /MESSU, 571/ 8/. Ĉe tiu okazo mi lernis la turkan kaj la japanan kaj tiel komprenas 25 lingvojn! Kaj li ankaŭ aparte mencias la neceson daŭre lerni pli grandigantan nombron de fremdaj lingvoj kaj skribas 1893:" Die Ansprüche der Internationalität wachsen mit jedem Jahr. Bis 1848 konnte man glauben, genug getan zu haben, wenn man die Hauptsprachen von West- und Zentraleuropa einigermaßen verstand, aber nun ist es dahin gekommen, dass ich auf meine alten Tage sogar noch Rumänisch und Bulgarisch lernen muss, wenn ich dem Vormarsch des Sozialismus nach Osten und Südosten folgen will ... Es hat mich sehr gefreut, Plechanows Arbeiten bulgarisch übersetzt zu sehen". /MESSU, 563. La postuloj de la internacieco kreskas kun ĉiu jaro. Ĝis 1848 oni povis kredi esti farinta sufiĉe, se oni pli malpli komprenis la ĉefajn lingvojn de Okcidenta kaj Centra Eŭropo, sed nun la aferoj evoluas tiel, ke mi en mia granda ago eĉ devas lerni ankoraŭ la rumanan kaj bulgaran, se mi volas sekvi la antaŭenmarŝon de la socialismo al oriento kaj sudoriento ... Mi gojis vidi tradukitaj bulgaran la laborojn de Plehanov/.

Kaj aliloke Engels mencias, /1885/ ke la lingvolernado estas pena: "Ich lese Russisch ziemlich mühselos, wenn ich mich eine Woche damit beschäftigt habe. Aber manchmal kann ich das ein halbes Jahr lang nicht, dann verliere ich die Übung und bin gezwungen, es gewissermaßen von neuem zu lernen" /MESSU, 579: Mi sufiĉe senpene legas la rusan, se mi okupigis pri ĝi dum unu semajno. Sed foje mi tion dum duona jaro ne povas fari, tiam mi perdas la praktikon kaj estas devigita, eklerni ĝin kvazaŭ denove/.

Interesa estas la konstato de Engels pri la malkoniga efiko de lingva izoliteco. 1874 li skribas: "Eine Menge befremdlicher Erscheinungen in der bisherigen russischen Bewegung erklären sich daraus, dass lange Zeit jede russische Schrift dem Westen ein Buch mit sieben Siegeln war und dass es daher den



Bakunin und Konsorten leicht wurde, ihr unter den Russen längst bekanntes Treiben dem Westen zu verbergen. Mit Eifer verbreiteten sie die Behauptung, selbst die Schmutzseiten der russischen Bewegung müssten - im Interesse der Bewegung selbst - dem Westen verheimlicht werden; wer Russisches soweit es unangenehmer Natur war, dem übrigen Europa mitteilte, der sei ein Verräter. Das hat jetzt aufgehört. Die Kenntnis der russischen Sprache... ist wenigstens unter den deutschen Sozialdemokraten keine so grosse Seltenheit mehr. Die Russen werden sich in das unvermeidliche internationale Schicksal fügen müssen, dass ihre Bewegung fortan unter den Augen und der Kontrolle des übrigen Europas vor sich geht. Niemand hat die frühere Abgeschlossenheit so schwer zu büssen gehabt wie sie selbst. Ohne diese Abgeschlossenheit hätten sie nie jahrelang so schmähschändlich beschwindelt werden können, wie dies von Bakunin und Konsorten geschah." /MESSU, 564: Amaso da malagrablaj fenomenoj en la gisnuna rusa movado estas klarigebla per tio, ke ĉiu rusa verko en la okcidento estis dum longa tempo libro nebecifrebla - ein Buch mit sieben Siegeln - kaj tial estis facile al Bakunin kaj kompanio kasi al la okcidento sian agadon, kiu jam longe estis konata inter la rusoj. Kun fervoro ili diavastigis la agerton, ke eĉ la aĉaj flankoj de la rusa movado devus esti kasataj antaŭ la okcidento, en la intereso de la movado mem, kiu komunikis al la cetera Eŭropo iun ruslingvaĵon, se temis pri malagrablajo, tiu estis perfidulo. Tio nun cesis. La scipovo de la rusa lingvo ... almenaŭ inter la germanaj socialdemokratoj ne plu estas granda maloftajo. La rusoj devas akcepti la neeviteblan internacian sorton, ke ekde nun ilia movado evoluos sub la okuloj kaj kontrolo de la cetera Eŭropo. Neniu devis tiom peze penti la antaŭan izolitecon kiel ili mem. Sen tiu izoliteco ili ne povintus esti tiel fie trompitaĵ dum jaroj, kiel tio okazis flanke de Bakunin kaj kompanio/.

- 6/ RUSCHINSKI, H./RETZLAFF-KRESSE, B. /1974, Red./: Karl Marx, Friedrich Engels. Über Sprache, Stil und Übersetzung. Berlin /Dietz/  
 kaj ekzistas indekso al la verko:  
 STEFFENS, D./WOLF, B. /1977/: Sachregister zu dem Sammelband Karl Marx und Friedrich Engels. Über Sprache, Stil und Übersetzung /Berlin 1974/. Sprachwissenschaftliche Informationen, 2/77, Sonderheft, Akademie der Wissenschaften der DDR, Zentralinstitut für Sprachwissenschaft, Berlin.
- 7/ DULIČENKO, A. /1982/: Interlingvistika minevikust ja tänapäevast - En: Keel ja kirjandus, Tallinn, XXV, n-ro 6, p. 288 - 294.
- 8/ Ni mallongigas la sub 6/ cititan verkon laŭ la komencaj literoj de la titoloj: MESSU /Marx, Engels über Sprache, Stil und Übersetzung/.

/Daŭrigo./

## A L V O K O

por aktive partopreni preparon de la tutŝtata ekspozicio  
 E S P E R A N T O 1 8 8 7 - 1 9 8 7  
 CENT JAROJ DE LA BATALO POR INTERKOMPREENIĜO KAJ MONDPACO

Al ĉiuj lokaj grupoj de ĈEA;  
 al ĉiuj komisionoj kaj sekcioj de ĈEA;  
 al ĉiuj spertaj amatoraĵ kaj profesiaj fotografistoj en nia membraro!

Estimataj geamikoj,

multaj el ni ankoraŭ ĝuas impresojn el sukcesa renkontiĝo de esperantistoj-pacdefendantoj en Pardubice, okazinta en marto 1984. Al ĝiaj sendisputeblaj sukcesoj ankaŭ apartenis bela medio, substrekita per la ekspozicioj "Hiroŝima-Nagasaki" /realigo: propag.fako de la Maŝinfabro de Mueliloj Pardubice /; kontraŭmilitaj desegnaĵoj de Pavel RAK /realigo: KPI ĈEA/; eldonagado de ĈEA /realigo: KPI ĈEA/. Al tiuj ĉi ekspozicioj ankaŭ viciĝis tiu pri la 15-jara jubileo de ĈEA /projekto: KPI ĈEA, realigo: propag.fako de Hoteloj kaj Restoracioj Karlovy Vary/.

Vizitintoj de la lasta ekspozicio certe rimarkis, ke ĝia enkonduko estis jam dediĉita al la 100-jara jubileo de la estigo de Esperanto en 1987. La UEA-estraro ege signifas la inform-ekspoziciojn instalotajn dum la periodo 1983 - 1987 kaj speciale tiujn preparatajn por la jubilea jaro. La komisiono de ĈEA por preso kaj informado tial decidigis plivastigi la pretan ekspozicion pri la 15-jara jubileo de ĈEA je pluraj 25 paneloj /130 x 40 kaj 130 x 50 cm/ kaj kunligi la tutan enhavon por la temo "100 jaroj de Esperanto - 100 jaroj de la batalo por interkompreniĝo kaj mondpaco".

Ĉar la komisiono de ĈEA por preso kaj informado - la ĉefa realiganto de la ekspozicio - ĝis nun ne disponas per sufiĉa fototeko kaj ĉar la ĉefa elemento de la inform-ekspozicio ĝuste estas la DOKUMENTAJ FOTOGRAFAĴOJ, ni petas ĉiujn instituciojn de ĈEA eksendadi al ni tuj post publikigo de tiu ĉi alvoko la fotografiaĵojn el sia pasinta kaj nuntempa agado. Dokumentante ĉiun agadon en 1984 - 1987 elektu fotografiaĵojn por la tutŝtata ekspozicio kaj sendu ilin portempe al ni. Kompreneble ni akceptas ankaŭ la historiajn fotografiaĵojn - ekzemple fotokopiaĵojn - same la fotokopiaĵojn de la historiaj aktoj, faksimilojn de la historiaj dokumentoj, titoloj de origina Esperanto-literaturo, vortaroj, lernolibroj, propagandaj flugfolioj kaj afiŝoj /en malgrandigita formato aŭ formo - vidu pli malsupre/. Historiaj presaĵoj - se vi povas ilin perdi laŭforme - estas dankeme akceptotaj supoze de bona teknika stato/nensirtaj kaj sur la papero kapabla por gluo/. TEMAS PRI ORIGINALAĴOJ!

TEĤNIKAJ NECESAĴOJ: Unuopaj fotografiaĵoj /sufiĉas nigro - blankaj/, materialo: duonkartono, laŭgrande de bildkartoj aŭ MAKSIMUME 13 x 18 cm. La pli grandaj kopiaĵoj estas akceptotaj

sole en limigita nombro kaj post antaŭa konsultigo kun la komisiono. Ankaŭ la fotografistojn seriojn bonvolu sendi **CERTE NESURGLUITAJN** kaj **SEN PASPARTO!** NE PROVU TIEL **KREI MEM LA EKSPONIZION**, VI PLIFACILIGOS LABORON DE TIES AŬTOROJ! Dorsflanke de ĉiu fotografiaĵo skribu **PER MOLA KRAJONO** la jaron, nomon de la arango, eventualan pluan tekston, nomon kaj adreson de la aŭtoro. **KONSERVI VICIGON DE LA INDIKOJ!**

La fotografiaĵoj estas sendotaj **GIS 1986.09.30 /sed ne lasta tion por la lasta momento!/ al la komisionestro: Jaroslav KLEMENT, Kpt. Málepky 7, 360 04 KARLOVY VARY - BOHATICE. Telefono: Karlovy Vary 226 30 dum labortagoj 07,30 - 16,00 horo de MET.**

Por via komplezo kaj helpo anticipe dankas

**J. K l e m e n t ,**  
komisionestro.

---

## **EFIKOJ DE EKSTERA INFORMADO PRI ESPERANTO**

---

Denove ni rekomendas por via atento jenajn artikolojn el la lastaj numeroj de la revuo **ESPERANTO**. Nian informon eblas nomi per plilargigita titolo el la decembra numero de **ESPERANTO** - Efikoj de ekstera informado pri Esperanto el alia flanko kaj per fremdaj manoj:

- n-ro 935 /11-1983/, pĝ. 181: "Laborplano de UEA por la periodo 1983 - 1987" /pri la prioritatoj antaŭ preparo de la aranĝoj antaŭ la jubilea jaro de Esperanto 1987/;
- n-ro 936 /12-1983/, pĝ. 201: "Aliaj faras tion pli bone kaj senpage" /tre grava instruo, kiel fari propagandon kaj informi pri Esperanto "per fremdaj manoj"/;
- n-ro 937 /1-1984/, pĝ. 5: "Esperanto kaj komputila tradukado" /ne nur por la fakuloj de la komputila tekniko/; pĝ.8: "Verkistoj organizigas" /de Jifí Karen/;
- n-ro 938 /2-1984/, pĝ. 21 - 23: "Parizo liveras modelojn por sukcesa agado" /speciale la lasta alineo pri moderna aspekto de la propagandaĵoj - grava teknike konceptita alvoko al aŭtoroj kaj grafikistoj por prepari allogajn propagandaĵojn/; pĝ. 23 - 24: "Novstila publika elpaso en Svedio" - la artikolon mi speciale rekomendas al ĉiuj aktivuloj en la MEM-agado. La aŭtoro R. LINDELOM laŭvorte diras: "...la intereso por paco furoris same en Svedio kiel en aliaj landoj dum la lasta jaro. Ni volis utiligi tiun intereson, ligante ĝin al lingvaj demandoj." Pli ol tridek jarojn ni parolas pri tio, ke Esperanto servas al la mondopaco. En la artikolo videblas, kiel la pacagado povas ankaŭ inverse servi al Esperanto. Agu, propagandistoj!

-jkt-

# KIA ESTAS U.N.?

El lastatempaj eldonaĵoj de la Unuiginta Naciaro, t. e. la por-amaskomunikila informilo de 1983-11 kaj "Sekretariejaj novaĵoj" de 1984-01-31, kiujn nia UN-Placa Oficejo sendis al ni, ni ĉerpu plurajn fragmentojn por koncepti kia estas UN.

## ESTEJO DE UN, NOVJORKO

En 1945-12-10 la Kongreso de Usono unuanime decidis inviti UNn establi sian oficejon en Usono. En 1946-02-14 la Generala Asembleo de UN en Londono decidis loki UNn apud Novjorkon. En 1946-12-14 la Generala Asembleo per sia plimulto akceptis la donacon de 8,5 milionoj da dolaroj de s-ro Ĝon D. Rokfelr Juna /John D. Rockefeller, Jr./ por aĝsti la nunan terenon. La mankantan parton donacis la urbo Novjorko. La UN-Placo estas internacia enklavo en Usono, do ne usona teritorio.

## STATOJ-MEMBROJ

La nombro de la ŝtatoj-membroj estas nuntempe 158. Ili sendas pli ol 2900 homojn al la Generala Asembleo ĉiujare.

## OFICISTARO

En la ĉefoficejo de UN en Novjorko laboras 5095 kaj en la tuta mondo pli ol 16000 el 150 landoj.

## VIZITANTOJ

Tage meze 1523 homoj. Ĝis nun vizitis pli ol 25 milionoj da homoj, kiujn oni gvidis en pli ol 25 lingvoj.

## KONSTRUAĴO

En la ĉefoficejo la oficistoj povas elekti el la 12 temperaturoj varioj por sia ĉambro. Elektraj transportiloj rapidigas la movon de dokumentoj kaj poŝtaĵoj tra la konst-

ruaĵo. En la asembleo estas seĝoj por 182 landaj delegitaroj, ĉiu po 6 seĝoj, kaj por aliaj homoj; 2103 seĝoj kun kapaudilo.

## LINGVOJ

La oficialaj laborlingvoj de la oficistaro estas la angla kaj franca. /En la regionaj oficejoj aldoniĝas lingvo araba, hispana aŭ rusa./

La lingvoj de la Generala Asembleo kaj gravaj organoj estas: angla, araba, ĉina, franca, hispana kaj rusa.

La radioprogramoj de UN estas dissendataj en 25 lingvoj al 167 landoj kaj teritorioj.

La nombro de la paper-tradukistoj-oficistoj estas 370 kaj tiu de la buŝtradukistoj 193. Laŭkaze laboras eksteraj tradukistoj.

## ILOJ

Proksimume 5000 tajpiloj estas uzataj, kiuj ebligas tajpi ĉiujn 6 lingvojn de UN.

Lastatempe Kanado donacis al UN komputilan finstacion, kiu ebligas rektan kontakton kun la informbanko ĉe la Kanada Traduka Oficejo en OTAŬO.

## BUĜETO

La buĝeto de UN en komparo kun tiu de la usona federa registaro en milionoj da dolaroj:

	UN	Usono
1978	500	461 000
1981	683	695 000
-----		
kresko	37%	51%

"La buĝeto de UN estas malpli granda, ol tiu de la Polica Fako de la urbo Novjorko. La mono, kiun la mondo elspezas ĵare por armado, povus kovri ĉiujn elspezojn de la tuta UN-

familio dum pli ol jarcento. Sveda ambasadoro de UN atentigis, ke financi la regulan buĝeton de UN ne kostus pli ol la prezo de 7 bombaviadiloj. Li atentigis ankaŭ, ke la nutraĵoj por hundoj kaj katoj, aĉetitaj en usonaj memservaj butikoj en 1979, kostis 3,2 bilionojn da dolaroj - pli ol 6 oblojn de la jara elspezaro de UN."

La plej multe pagantaj 10 landoj estas:

Usono	25,00%
Sovetunio	10,54%
Japanujo	10,32%
F.R.Germanujo	8,54%
Franco	6,51%
Britujo	4,67%
Italujo	3,75%
Kanado	3,08%
Hispanujo	1,93%
Nederlando	1,78%

#### KIU PAGAS POR UN ?

La ŝtatoj-membroj devas pagi por la regula buĝeto de UN, kiu asignas difinitan procentaĵon al ĉiu lando. La procentaĵo varias inter la minimuma 0,01% kaj la maksimumo de 25%. La procentaĵo estas bazita sur la "kapablo pagi".

Tiuj 10 landoj pagas kune 76 procentojn de la regula buĝeto.

Aldone al la asignita sumo, nombro da landoj faras libervolan pagon al UN. En 1980 la sumo de la asignitaj kotizoj por la tuta UN-familio estis 1,4 bilionoj da dolaroj kaj la sumo pagita libervole estis 2,4 bilionoj.

---

## L I N G V I S T I K O   K A J   E S P E R A N T I S T O J

---

### I.

Ĉar ni esperantistoj volas influi la lingvan evoluon de la homaro, estas necese, ke ni seĝu almenaŭ la fundamentojn de la ĝenerala lingvistiko, alie neniu kredos nian argumentadon - same kiel ni mem ne kredus al la adeptoj de nova matematika skolo, se ili elmontrus nescion de la bazaj matematikaĵoj operacioj. Kaj same kiel matematikisto ne povas klarigi siajn novajn teoriojn al laikoj, ne kapablaj lin kompreni, ankaŭ nia presperanta informado ofte vane klopodas trarabati la muron de nesciencaj, subjektivismaj antaŭjuĝoj, per kiuj la publiko kirasas sin. Tial ni devas ne nur argumenti pri la internacia lingvo, sed propagandi ankaŭ la evoluprincipojn de la homa lingvo ĝenerale, ĉar nur tiam la publiko komprenos la kernon de la problemoj kaj ne disputos pri bagatelajoj, kiuj nur "ŝajnas" gravaj.

El la diritaj motivoj rezultas, ke la fundamentoj de la lingvoscienco devas igi nedisigebla parto de la instruado pri la historio kaj literaturo de Esperanto. Ĉar ĝis nun tiel ne okazis, la jena artikolo provas plenumi la truon per almenaŭ baza informo.

La scienco, kiu pritraktas la lingvojn en la formoj parola kaj skriba, nuntempa, historia kaj antaŭhistoria, nomiĝas lingvistiko, dum la filologioj interesiĝas nur pri la skriba formo kaj ankaŭ la literaturo de iu konkreta lingvo / anglistiko, francistiko, rusistiko, esperantologio ktp./.. En la mondo ek-



zistas 3 ĝis 5 mil lingvoj kaj ĉiujn la moderna lingvistiko opinias sankvalitaj, kvankam ne ĉiuj estas same evoluintaj kaj tralaboritaj - ĉiu vivanta lingvo nome estas senĉese adaptata kaj aktualigata fare de siaj uzantoj laŭ iliaj komunikaĵaj bezonoj, tial estas nur afero de tempo, kiam eĉ la plej primitiva lingvo atingos la nivelon de la plej kulturita. La laika takzado de lingvoj laŭ la estetika vidpunkto /certa lingvo "placas" aŭ "malplacas"/ estas subjektivisma, snobisma kaj nescienca. Al la lingvoj oni ne rajtas aljuĝi kvalitojn, kiujn povas havi sole konkretaj tekstoj /artikolo restos same scienca, oni esprimu ĝin en kiu ajn lingvo de la mondo/.

Esperanto estas la plej viva kaj sukcesa artefarita lingvo ne pro iaj pli grandaj sciencaj aŭ estetikaj kvalitoj, sed ĉar ĝia skema reguleco ebligas al ĉiuj ĝiaj uzantoj, ke ili - senĉese kreante novajn vortojn - adaptadu kaj aktualigadu ĝin simile kiel siajn gepatrajn lingvojn, kvankam Esperanto estas por ĉiuj homoj lingvo fremda.

Parolo estas kapablo de homo elbusigi artikulaciitajn sonojn, dum lingvo estas sistemo de sonsignoj /vortoj/. Krei tian sistemon kapablas nur pensanta estulo kaj pensi ne eblas sen vortoj, tial estas klare, ke la parolo, lingvo kaj pensado estiĝis samtempe, iam en la praepoko. La parolo ne formiĝis en la naturo, ĝi estas produkto de la homa socio; komence kreis la lingvojn nur primitivaj analfabetoj, sur pli altaj evoluŝtupoj tralaboris ilin ankaŭ la literaturistoj kaj lingvistoj, sed ĝis nun neniu vivanta kaj kultura lingvo povas progresi sen aktiva kunlaboro de lingvaj amatoroj. La t.n. natureco kaj artefariteco de lingvoj estas en la realo nur diversaj proporcioj de spontaneco kaj celkonscieco dum la lingva evoluo.

Ĝis nun la scienco ne scias, ĉu la parolo estiĝis en unu aŭ en pluraj lokoj sur la Tero /la problemo de monogenezo kaj poligenezo/. La antropologoj asertas, ke la tuta homaro havas komunan originon kaj tial la pensado, parolo kaj lingvoj devas havi nur unu fonton. Sed la praepoko daŭris kelkajn dekmilojn da jaroj, dum kiuj la homaro disfalis en plurajn rasojn, en multegajn hordojn kaj tribojn, kaj tial ankaŭ la lingvoj tiom disfalis, ke nun ne eblas diri, ĉu ili havis sole unu komunan pralingvon aŭ plurajn. Kun certeco ni scias nur tion, ke je la komenco de la historia epoko estis la situacio poligeneza /multegaj lingvoj/. La lingvoj estas influataj de du kontraŭaj tendencoj, disiga kaj kuniga. La obstakloj de la naturo kiel maroj, riveroj, montaroj, dezertoj, grandaj distancoj, statlimoj k. s. efikas je lingvoj disige, dum kulturaj kaj komercaj kontaktoj kaj kunlaboroj kunige.

En la pasinteco tre ofte militoj kaŭzis, ke la lingvoj de la venkintoj kaj venkitoj konglomeriĝis en unu novan, pli riĉan lingvon kun nova gramatiko kaj nova prononcado; en tia lingvo ĉiam sentebas, ke unu el la originaj lingvoj havis pli grandan influon ol la alia /ne ĉiam la pli forta kaj pli kulturita estis la lingvo de la venkintoj/. Ekzemple la latinidaj lingvoj /itala, franca, hispana ktp./ formiĝis el latinaj dialektoj, kiuj absorbis lokajn lingvojn /germanajn, keltajn, slavajn k. a./ kaj estis fare de ili modifitaj. Do la latino disfalis, sed samtempe lingve uniformiĝis grandan parton de Euro-

po per kelkaj tre parencaj lingvoj.

Dum la homa historio la horĉoj kunigadis en gentojn, tiuj en popolojn kaj tiuj en naciojn. Samtempe estiĝas novaj gentaj, popolaj kaj naciaj lingvoj, dum la antaŭaj lingvoj malaperas. La nuntempaj dialektoj de naciaj lingvoj estas postrestoj de iamaj gentaj kaj popolaj lingvoj. La naciaj lingvoj formiĝas plej ofte surbaze de la dialekto de la ĉefurbo, kiu havas ordinaran la plej fortan kulturon, sed la tutnacia lingvo koincidas kun neniu dialekto. En tiu tutnacia lingvo verkas verkistoj, uzas ĝin televido, radiostacioj, gazetaro, ĝi estas instruata en lernejoj kaj ĝia iom vulgarigita varianto elpuŝas iom-post-iom la dialektojn eĉ el la ĉiutaga vivo. Kelkaj lingvoj /angla, franca, hispana, araba k. a./ iĝis plurnaciaj. La ĉiam kreskanta internacia kunlaboro proksimiĝas la lingvojn kaj iliajn vortprovizojn /nun ekzistas ĉirkaŭ 100 000 internaciaj vortoj/, kio kaŭzis ekeston de multaj projektoj de internacia lingvo.

/Daŭrigota./

La 7-a ITREE' 84 en Johannegeorgenstadt sukcese pasis -

## BONVENON EN KARLOVY VARY EN 1985 !



Ekde la 10-a ĝis 14-a de majo 1984 okazis tradicia Internacia Turisma Renkontiĝo de Esperantistoj en Ercmontaro - nunjare organizita far Esperanto-Asocio de Kulturliĝo de GDR en fama sportcentro Johannegeorgenstadt. Pli ol 70 partoprenantoj el kvin landoj dum kvar piedekskursoj konatiĝis kun belega naturo de Ercmontaro, kun laboro kaj vivo de tieaj loĝantoj. El Johannegeorgenstadt estis sendita grava pacrezolucio emfazanta rolon de nuntempa vasta pacmovado kaj subtenanta tutmondan reziston kontraŭ la vetarmado en Eŭropo. Dum la kultura vespero la partoprenantoj konatiĝis kun popola arto en germana parto de Ercmontaro - speciale reprezentata far knabina kantoro "Ercmontaraj Najtingaloj". Same ni admiris majstrecon de Ercmontaraj popolaj lignogravuristoj. La renkontiĝo tiel denove pruvis gravan rolon de Esperanto por kultura alproksimiĝo de la nacioj.

Por la jubilea jaro 1985 - 40-jara jubileo de liberigo de Ĉeĥoslovakio el sub faŝisma jugo - la tasko prepari la 8 - an Internacian Turisman Renkontiĝon de Esperantistoj en Ercmontaro denove venos sur ŝultrojn de la loka grupo de ĈEA en Karlovy Vary. La renkontiĝo "ITREE' 85" okazos ekde la 17-a ĝis 21-a de junio 1985 rekte en mondfama banurbo Karlovy Vary - en hotelo "BESEDA" en kvartalo Doubí. El tiu ĉi bazo la partoprenantoj ekskursos al LOKET, mezepoka politika centro de la regiono kun aro da memorindaĵoj. Aliaj ekskursoj gvidos nin al karlovaraj naturbelajaĵoj /Belvidejoj de Karolo la IV-a kaj de Gottwald, Angelmonto, Monto de Vitek/ kaj al promenoj en ban-

lokaj forest-parkoj /Diana, Linhart, Cervá Salto kaj aliaj/.

Proksimuma prezo restas la sama kiel en la jaro 1983: Kčs 500,-- por enlandanoj kaj Kčs 550,-- por eksterlandanoj. La prospekto kun aligiloj estos dissendata dum novembro 1984: sed la neatendemaj interesuloj povas jam nun antaŭmendi sian restadon je la adreso: Jaroslav KLEMENT, Kpt. Hálepeký 7, CS 360 04 KARLOVY VARY - Bohatice. VENU DENOVE MANIFESTI POR LA MONDPACO - ĜIS LA REVIDO EN ERCMONTARO EN 1985!

-jkt-



## el junulara vivo

VISŤOVÁ 1984.06.22/24

Ĉu vi partoprenis la 1-an neoficialan renkontiĝon de junularo en VISŤOVÁ ĉe KRIVOKLÁT, ĈSSR? Se ne, vi povas nur bedaŭri.

8-an Jan NAVRÁTIL preparis programon kaj certigis ne nur ĉeston de ĉeĥaj, slovakaĵ kaj germanaj gesperantistoj, sed ankaŭ multan nombron de simpaticiantoj kaj soivoluloj. Dank' al lia aktiveco ni povis akcepti novajn gesamikojn, eble estontajn gesamideanojn. Kun ili ni konatiĝis dum la unua vespero, kiam ĉiu diris kelke da frazoj pri si kaj pri sia rilato al nia movado, aŭ ĉeĥe aŭ Esperante.

Malgraŭ la vetero malvarmi-

gis, tamen regis ĝoja amuzo, mankis nek tendarfaĵro nek gitaro kaj ĝojkantoj. Sabaton plenumigis ekskurso al burgo KRIVOKLÁT, kie ni sukcesis ankaŭ trarigardi belegan ekspozicion de historiaj ludiloj. Ne gravis, ke ni eĝtis pluv-malsekigitaj; antaŭvespere ni havis ankormu sufiĉe da vortoj por konkursoj.

Kaj venis dimanĉo - adiaŭa tago, la tago de forveturoj kaj promesoj, kie ni denove revidos. Ni promesis renkontiĝi dum la ferioj en BOR ĉe TACHOV kaj postsomere en ŽDÁR N.SÁZ.

Ankoraŭ unufoje dankon al amiko Jan NAVRÁTIL el Teplice, kiu prizorgis al ni ĉiujn tri agrablajn tagojn.

-SAN-

## el leterkesto

KLUBO TUTMONDA AMIKECO

Al ĉiuj membroj de la Esperanto-societoj kaj Esperanto-Asocioj tutmonde!

La 23-an de majo 1984

Karaj gesamideanoj,

la 12-an de marto 1984 kun afabla permeso de la lernejestro s-ro Gaetano GRECH fondiĝis en nia lernejo "KLUBO TUTMONDA AMIKECO". Ĉiutage dum la meztaga paŭzo mi instruas la internacian lingvon al tiaj



KURACA SANATORIO J. FUČÍK  
TEPLICE v Čechách

NOVA KURACA DOMO PRO MALSANOJ  
DE LA MOVEBLAJ ORGANAROJ

INFORMOJ SENDOS KAJ CERTIGOS  
KURACADON

BALNEA, reprezentace českosloven-  
ských lázní a zříděl,



11001 Praha 1, Pařížská 11, tel.: 263777, telex: 122 215





Produkta kooperativo ZNAK Hradec  
Králové aĉetas jenajn  
plumarspecojn:

plumaron de ora fazano  
plumaron de perdriko  
plumaron de numido  
kokajn kurtenetojn sur-  
kolajn

Prezo de plumaro estos fiksita  
post la unira kontrolo en la pro-  
dukta kooperativo ZNAK Hradec  
Králové. La aĉetsumon ni sendas  
perpoŝte. Plumaron sendu laŭ la a-  
dreso



**ZNAK** výrobní družstvo,  
Pražská 686/501 01 Hradec Králové



**ČESKÝ**

**ESPERANTSKÝ**

**SVAZ**

**JILSKÁ 10**

**PRAHA I**

11001



P E D A G O G I A   S E M I N A R I O   E N   L A N Ā O V

Inter la 29-a de junio kaj 1-a de julio 1984 aranĝis Pedagogia sekcio de ĈEA seminarion, kies enhavo koncernis instruadon de Esperanto. Ĉefan referaĵon prelegis s-ano Marin BACEV el Bulgario. Li parolis pri problemoj de metodiko de Esperanto, pri diversaj instrumetodoj, ekzemple pri rekta metodo kaj sugestopedio. S-ano POLENSKÝ prelegis pri didaktiko de Esperanto-leciono, pri motivo de lernantoj, didaktikaj ludoj ktp. S-ano SPITZ prezentis postulojn pri modela lernolibro kaj modernigo de instruprocedo, s-ano VONDROUŠEK parolis pri personeco de Esperanto-instruisto kaj pri propagado. Referaĵo de s-ano MALOVEC enhavis informojn pri esperantismo kaj ĝia rilato al lernado de Esperanto, pri neceso koni fundamentojn de lingvistiko kaj traduko. Fine estis laŭlegita kontribuo de s-ano RYZNAR pri instrumetodoj. Materialoj el la seminario estos prilaboritaj kaj publikigitaj.

Sekve okazis konferenco de pedagogia sekcio, kiu elektis novan estraron. Prezidantino estas d-rino Věra BARANDOVSKÁ, profesia instruistino, kiu gvidos sekciojn fakte. Viceprezidanto Miroslov MALOVEC zorgos pri organiza laboro, interkluboj kaj supervido de instrulaboro de esperantistoj. Sekretario de sekcio estas d-ro Vladimír SKODA. Komitatano d-ro Jaroslav POLENSKÝ preparos instrumaterialon. Komitatano Pavla JODASOVÁ gvidos pedagogian rubrikon en STARTO kaj registradon de membroj.

Pedagogia sekcio petas ĉiujn membrojn de ĈEA, kiuj instruas Esperanton, preparas lernilojn kaj praktikas ian pedagogian agadon, aŭ estas profesiaj instruistoj, ke ili aligu al pedagogia sekcio. Aligilon bonvolu sendi al s-anino Pavla JODASOVÁ, v Štíhlách 1318, 142 00 PRAHA 4 - Krč. Pri tio ni petas ĉiujn, ĉiujn eĉ malnovajn membrojn /temas pri komputa prilaboro/. Instruistoj de Esperanto reprezentas nian asocion, tial estas malprudenta pedagogie aktivi ekster la sekcio!

-----ĉi tie fortranĝu-----

P Ě I H L Á Š K A  
do pedagogické sekce Českého esperantského svazu, Jilská 10,  
110 00 P R A H A 1 - Staré Město

Jméno a příjmení: .....

Rod.stav: ..... Datum narození: .....

Nejvyšší dokončené vzdělání: .....

Zaměstnání - původní: ..... nynější: .....

Adresa včetně PSČ: .....

Člen ČES od: ..... Číslo legitimace: .....

Člen MS v: ..... Člen v dalších sekcích: .....

Druh pedagogické činnosti: .....

Datum: ..... Podpis: .....



# TVAR

VD TVAR Pardubice je monopolním výrobcem sportovních ochranných přileb značka CASSIDA. Tyto přilby obdržíte v prodejnách Domácích potřeb, Drobného zboží a Mototechny.

Zájemcům zašleme požadovaný typ přilby prostřednictvím našich služeb

TVAR VD

Jägermanova 1682

530 03 PARDUBICE





ZLATNÍK

DUV ZLATNÍK OSTRAVA ZHOTOVUJE  
ZLATÉ ŠPERKY Z MATERIÁLŮ DODA-  
NÉHO ZÁKAZNÍKEM. PŘIJÍTE SI VYBRAT  
Z BOHATÉ KOLEKCE VZORŮ NA NAŠE  
PRODEJNY UMÍSTĚNÉ V OKRESECH  
OSTRAVA, OPAVA, FRÝDEK-MÍSTEK,  
KARVINÁ, NOVÝ JIČÍN, BRUNTÁL A  
PŘEROV.

PRO POTŘEBY ŠIROKÉ VEŘEJNOSTI  
VYRÁBÍME ELEKTRICKÁ SAUNOVÁ  
KAMNA O PŘÍKONU 6 A 9 kW, KUKAČ-  
KOVÉ HODINY, VYSOUŠEČE VLASŮ,  
SKLÁDACÍ TURISTICKÉ LOPATKY, ČE-  
SÁČKY OVOCE A PÍŠŤALKY PRO VÝCVIK  
PSŮ.

VÝROBKY ZASÍLÁME POŠTOU NA DOBÍRKU.

DRUŽSTVO UMĚLECKÉ VÝROBY,  
729 12 OSTRAVA 1, Smetanovo nám. 7

# KDS

## Sedlčany

KVALITAJ TRANĈ-PRODUKTOJ

Kuirejaj kaj viandistaj tranĉiloj  
ĝardenistaj tondiloj de diversaj  
tipoj  
tondiloj por la kureja prilaboro  
de kortbirdoj  
higiena ilaro - ungo-fajliletoj  
- raspiletoj por la  
malmola haŭto

Fabrikas KDS SEDLČANY ĈSSR  
Eksportas MERKURIA Praha





## celostátní servis sovětských foto-kino přístrojů

VYROBNÍ  
DRUŽSTVO



**MECHANIKA TEPLICE**

MECHANIKA, VD, Teplice, provádí opravy sovětských foto-kino přístrojů a expozimetrů ve svých provozovnách:

TEREZÍN	-	<b>ZÁSILKOVÁ SLUŽBA</b> Tyršova 211, Terežín	PSČ 411 55	tel. 92207
LITOMĚŘICE	-	provozovna a sběrna oprav Lidická 5, Litoměřice	PSČ 412 01	tel. 2004
TEPLICE	-	provozovna a sběrna oprav Vítězná ul., LUNA Teplice	PSČ 415 01	
BRNO	-	provozovna a sběrna oprav Leninova 41A, Brno	PSČ 602 00	tel. 753498
PRAHA	-	provozovna a sběrna oprav Francouzská 34, Praha 2	PSČ 120 00	tel. 255315
BRATISLAVA	-	provozovna a sběrna oprav Šmeralova 11, Bratislava	PSČ 811 03	tel. 312264
OSTRAVA	-	provozovna a sběrna oprav Gottwaldova 275, Ostrava	PSČ 701 00	tel. 54691

ČKD PRAHA





**ESA  
M 80**



ESTAS PRAKTIKA HELPANTO POR HEJMO.ĜI  
OFERTAS VICON DA AVANTAĜOJ

- SIMPLAN PRISERVON
- MAPRIGRANDAN MANIPULADON
- MAL LONGAN TEMPON POR GLADI
- MALALTAN KONSUMON DE ELEKTROENERGIO
- ESTETIKAN FORMON KAJ ALIAJN

TEKNIKAJN DATOJN:

ELEKTROKURENTO	220 V / 50 HZ
BEZONO DE ENERGIO	2060 W
2 TERMOSTATOJ	20-250° C
LONGECO	960 mm
LARĜECO	290 mm
ALTECO	350 mm
PEZECO	28 kg
PREZO	4.340 Kčs.

PRODUKTAS

***Elektrodružstvo***

**PRAHA 8, KUNDRATKA 17**



**VALNÍKY  
A ÚČELOVÉ  
NÁSTAVBY  
AVIA A21/A31**

**AVIA N.P. PRAHA 9 • BRNO • IVANČICE • ŽILINA •**

- |         |                                                                                                                                        |                         |
|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
| 14      | Veselin Damjanov kantas en Esperanto /Bulgario/<br>Kantoj el Litovio /USSR/                                                            | 40 min.<br>20 min.      |
| 15      | Tra la mondo /kantas Olivier Tzant - Franco;<br>popolaj kantoj el la mondo/                                                            | 60 min.                 |
| 16      | Bulgaraj kaj jugoslavaĵ kantoj /kantas M. Zdravev, D. Varagić, koruso<br>"Esperanto" ktp./                                             | 60 min.                 |
| 17 + 18 | /nur kiel kompleto/:<br>A. Pettyn, Pollando: "Ĉu vi parolas Esperante?" /kurso por komencantoj<br>Tri kantoj de Miso Zdravev, Bulgario | 60 + 45 min.<br>15 min. |

La unua parto de la fonoteko estis publikigita en la 1-a numero de STARTO, jarkolekto 1984 /sed jam multe pli en "Informoj"/. La kondiĉojn por pruntado alportis la 6-a numero de STARTO, jarkolekto 1983.

M e n d u k i e l e b l e p l e j v a s t e ĉ e :  
Josef FILIP, Nádražní 146, CS - 768 11 Chropyně



## ni recenzas

István NEMERE: FEBRO. Romano. Eldonis Hungara Esperanto-Asocio, Budapeŝto, 1984. Pagoj 132, formato 14,5 x 20 cm, kartonita.

La fekunda, originale en Esperanto verkanta aŭtoro, ĝojigas ĉi-foje legantojn per amromano iom detektiveca. Ĝi estas jam lia kvina libro; iuj estis eldonitaj hungarlingve.

Li rakontas mi-forme, La "febro" estas vengemo, kiu obsedas viron-verkiston post laŭdira memmortigo de lia amatino Anna. Kulpo de ŝia edzo-inĝeniero ne estas trovita ĉe ŝia vivofino, sed la amanto inside persekutas la ankoraŭ nepruvitan murdinton, eĉ uzas intimajn dokumentojn, kiuj povas danĝere suspektigi la edzon. La obsedato decidigas fine, mem murdi la inĝenieron, sed lastmomente la afero aliigas kaj kiel ĝi finiĝas, ekscias la legantoj, ŝatantaj amromanojn. Nur unufoje oni povas legi iom detale pri enlita sceno.

La tuta historio estas rakontata miksite, mallongaj ĉapitroj el pasinteco miksigas kun ĉapitroj el estanteco. Inter la nenumeritaj ĉapitroj estas ĉiam nur kelklinia vaka spaceto, do la 125 pagoj de la propra libroteksto estas relative dense presitaj.

La lingvo estas bona kaj ekzistas specialaĵoj, el kiuj oni akceptas iujn nur heziteme. Mi mencias almenaŭ la telefonan vokon "alo", kiu laŭ PIV estas "ha-lo" - vd. sub "lo". Preseraĵoj ankaŭ troveblas, relative malmultaj. La libro estas leginda.

A. Stanura



**HISTORIO DE INTERNACIA FERVOJISTA ESPERANTO-MOVADO.** Okaze de la 26-a kongreso de IFEF en Sianĉev Brjag la estraro de IFEF eldonis brosuron pri la historio de internacia fervojista Esperanto-movado. La titolo estas: IFEF - Historio 1909 / 1984 . Temas do pri 75-jara jubileo. Formato 15x21 cm, 80 p.krom kovrilo kaj aneksaĵo.

La libreto estas belaspekta pro klare legebla literaro sur blanka kreta papero. Ĝi enhavas multajn bildojn, ĉefe fotojn de funkciuloj. La enhavo estas leginda, kvankam ĝi prezentas la historion tre koncize. Oni sciigas pri la malfacila, sed entuziasma, senprofitema laboro de la fondintoj, pri la sukcesoj kaj ankaŭ pri obstakloj de tiu ĉi faka movado, pri la perco de la fruktoj de oferema laboro dum la du mondmilitaĵoj. Sendube la fervojista movado pleje subtenas kaj praktike povus dokumenti la ideojn kaj bezonon de internacia lingvo. Aferorilato estus eble pritaksi iom nialandan fakmovadon, kiu estas prezentata eĉ pli detale, ol en la "Historio de la E-movado en ĈSR". Domage, ke ĝis nun ne troviĝis kolego, kiu - laŭ akireblaj dokumentoj aŭ almenaŭ personaj rememoroj - estus verkinta pli detalan historion de nialanda fervojista fakmovado.

Gramatike la verko estas senripoĉa, nur kelkaj preseraroj, ekz. la humura "fekprelego" sur p. 47. Iom ne ĉiam gusta estas la uso de kompleksaj verboformoj, resp. la imperfekta rilato de pasiva participo /estis -ata/.

La verkon prilaboris Historia komisiono de IFEF, sed estas klare, ke la ĉefan laboron liveris senlaca kaj entuziasma ano de nia internacia fervojista movado kaj ankaŭ sincera amiko de nialanda IFEF-sekcio, la prezidanto de IFEF k-go Joachim GIES-SNER. Li meritas ne nur gratulon, sed ankaŭ dankemon de la fervojista samideanaro, speciale de la nialanda, pro la sukcesa eternigo de la faktoj pri la historio de nia fervojfaka movado.

La libreto ne estas aĉetebla, ĝi estas distribuata senpage al ĉiuj nunaj membroj de IFEF.

/-eto/

**Albert LIENHARDT: AMUZA LEGOLIBRO EN ESPERANTO.** Eldonis Hungara Esperanto-Asocio, Budapeŝto, 1984. Ilustris István Endrődi. 216 p., formato 14 x 20 cm.

La arango de tiu ĉi libro estas nekutima. Jam sur la kvina paĝo oni legas la titolon ANTAŬ-PAROLO, sub ĝi en la teksto: nov-speca, lego-libro, laŭ-eble, tiu-ĉele ktp. Tiun ĉi uzador de la ligostreko apogas la aŭtoro per la Plena Gramatiko de Esperanto, 1938, par. 411, "por ke la vortoj estu pli facile ek-koneblaj". Same estas farite en ĉiuj 100 anekdotoj /plej grandparte "infanaj saĝaĵoj"/, inkluzive de la al ĉiu anekdoto aldonitaj ĉirkaŭ 10 demandoj kun respondoj.

Instruanto uzanta tiun ĉi libron devas atentigi la lernantojn, ke la dividitaj vortoj estas specialaĵo, kiun la lernantoj devas ne lerni. La aŭtoro uzas malavare interpunkciajn signojn, "por montri, kie la legantoj aŭ prelegantoj iomete haltu, por fari mallongan spiropaŭzon." Multaj vortoj estas presataj kursive, por ke oni prononcu ilin pli forte dum voĉa legado. Tio estas afero utila por pli bona ekkompreno de la sen-

co de frazo. Por ĉiuj nomitaj fenomenoj pledas la aŭtoro per siaj didaktikaj spertoj de instruado de Esperanto. Ni fidu al li.

La lingvo estas kontentiga, sed la aŭtoro enkondukas novajn diminutivojn: papiĉjo - paĉjo, p. 44 k. a., mamino, mamio - panjo, p. 96. Li proponas ankaŭ novajn vortojn: "dekuvri" - malkovri, ekz. Amerikon, p. 32, "polui" /pri malpuraĵoj/ anst. polucii, p. 98, kaj "arbitoro" /ĉe futbalo/ anst. arbitracianto, p. 134. Sur la p. 126 oni klarigas, ke Usono - Unuigintaĵo de Nord-Ameriko, sed la ĝusta nomo estas sen "Nord".

Ĉiu instruanto de Esperanto devas lau la karaktero de la Amuza Legolibro, kiel mi ĝin skizis, mem decidiĝi, ĉu li uzos tiun ĉi libron.

A. Stanura

SEPTEMBRA RIBELO 1923 - heroa batalo de la bulgara popolo kontraŭ la faŝismo. Referaĵoj, prezentitaj dum la scienc-praktika konferenco dediĉita al la 60-a datreveno de Septembra Ribelo 1923, okazinta ll. - 12.6.1923 en urbo Stara Zagora. Kunmetis kaj redaktis D. Papazov. Eldonis Urba Estraro de BEA, Sofio 1983, paĝoj 135, formato 20 x 15 cm, ofseta preso, kartonita, prezo Kĉs 10,--.

En tiu ĉi verko, konsistanta el kontribuoj de 17 aŭtoroj-prelegintoj, ni ekŝias multajn detalojn pri la heroa ribelo de la popolo kontraŭ la faŝisma puĉo de Ĉankov, foriginta la demokratie elektitan kamparanan registraron de Aleksander Stambolijeki. Ĝi estis la unua eksterversovia ribelo de kamparanoj kaj laboristoj, kruele frakasita pro neprepariteco, neorganiziteco. Ni sciigas pri partopreno de progresemaj geesperantistoj en tiu batalo kontraŭ la monarko-fasisman diktatoron uzurpintan la regpovon la 9-an de junio 1923. Ni legas nomojn kaj sortojn de la viktimoj, de bravaj esperantistoj kaj esperantistinoj kaj versojn pri tiu historia lukto. Emocias nin la sentima pleĝa parolado de Petko Enev, unu el la gvidintoj, antaŭ la faŝista tribunalo 1924.

Lingve estas la libro bonnivela, kun nemultaj korektindaĵoj, kiel ekz. p. 3/27 "Ĝuste antaŭ 60 jarojn /jaroj/, p. 18/9 .... karakterizis registaron de Ĉankov kiel faŝista diktaturo /kiel faŝistan diktatoron/, p. 32/2,9 blankgvardeanoj / blankgvardianoj/, p. 32/9 ... de la urbo ĉirkaŭinta /ĉirkaŭita/, p.132/16 kiuj ĉiu homo devas starigi al si mem /kiujn/."

La libro estas valora dokumento kaj certe interesos multajn.

JIRI KORINEK

# RONDETA VIVO

H A V I R O V

La 17-an de majo 1984 vizitis nin s-ano Drahomir KOČVARA, estro de la porpaca sekcio, kaj tre interese rakontis

pri la Tutmonda Asembleo por Paco kaj Vivo, kiun li partoprenis en PRAGO en junio 1983. Li akompanis la paroladon per diapositivaj, kiuj dokumentis la ardan deziron de ĉiuj partoprenantoj - reprezentantoj de milionoj da homoj - ke ni ĉiuj volas vivi en paco.

La 21-an de junio 1984 oka-

zis pikniko en ĝardeno de la familio PASTRŇÁK en Havířov - Suchá, per kio agrable finiĝis la laborsezono septembro 1983 - junio 1984.

AST.

## P R A G O

Dank' al iniciatemo de s-ano Pavla JODASOVÁ ankaŭ ĝijare la pragaj esperantistoj partoprenis la unuamajan manifestacion sur la placo Letná. La verda flago vekis intereson de la ĉeestantoj kaj la esperantistoj estis dufoje salutitaj far ĵurnalistoj pere de laŭtparoliloj.

Lau la agadplano de la E-klubo en Prago por la j. 1984 la 18-an de junio estis interkonsentita kunlaboro de la klubo kun la ĉefurba organizo de Ruĝa Kruco.

La 25-an de junio 1984 vizitis la klubon, interese rakontis pri sia lando kaj multajn demandojn respondis la afabla kaj simpatia japana esperantisto, prof. Mizuno Y O - S H I A K I .

Li estas profesoro pri la angla lingvo ĉe la tokia universitato kaj nun li entreprenas unujaran studvojaĝon tra la eŭropaj landoj por konatiĝi kun la lingva situacio de Eŭropo.

-Ku/Št-

"HISTORIO KAJ NUNTEMPO DE ESPERANTO" estas la titolo de laŭtema ekspozitaĵo de s-ano A. BARTOŠÍK el PRAGO, kiu estis honorita per ORA MEDALO ĉe filatela ekspozicio en BERLINO /GDR/ en novembro 1983. - En septembro 1982 la sama ekspozitaĵo akiris en BRATISLAVA orumitan medalon kaj materialan premion.

/jm/

## V R A C O V

La 4an renkontiĝon de popoloj orkestroj en pola urbo Toruń partoprenis orkestroj el Jugoslavio, Svedio, Bulgario, Hungario, ĈSSR kaj Pollando. El nia lando alvenis helpe de geesperantistoj de Agrokultura kooperativo "DUKLA" el Vreĉov kord-cimbala orkestro de Mojmír Vlkojen kun dancgrupo. Ili prezentis tipejn kantojn kaj dancojn de regiono "SĽOVÁCKO" Lingvo de la renkontiĝo estis la Esperanto.



## H R A N I C E

Unuece klubo de laboruloj en urbo Hrenice aranĝis la 24.5. 1984 publikan kunsidon de la membroj de sia Esperanto-rondejo je la tempo "Esperanto en la batalo por paco". La kunsidon partoprenis ĉirkaŭ 60 personoj, plejparte junaj homoj, kiuj montris sian intereson pri la interese lingvokaj ĝis praktike uzo.



Por ĉiuj 25 vortoj vi pagos 15 Kčs aŭ 5 irpk. Abonantoj el eksterlando turingu al viaj perantoj pri detalaj informoj!

VOJCIECH GROCHOWSKI, Wewelberga 3a 185, 01 184 Warszawa. 26-jaraĝa dezires korespondi.

Ingo FISCHER, 18 jaraĝa dezires korespondi kun t.m pri la turismo, naturo kaj ĉiutaga vivo. Adreso: 1196 BERLIN, str. Ho-CHI-Minh 19/B, NDR. Li estas kelnero.

NAKASUJI TERUO, IBO-QUN, MI - TUTYO, IWAMI, 671-13, Japanio dezires korespondi kun junulo el ĈSSR, interŝangi fotojn ks.

Miroslava VAŤKOVÁ, 26-jara fraŭlino, Stankoveĥo 1639, 250 88 ČELÁKOVICE, Ĉeĥoslovakio, serĉas amikinojn, int. pri naturo, brodaĵo, interŝ. EK.

Jiří ROKOS, Tolstého 1182/8, 400 03 USTÍ NAD LABEM, Ĉeĥoslovakio, serĉas kongres-ĉtampojn /kovertojn kun stampo aŭ bildkartojn/ el la Esperanto-kongresoj en VARSOVIO /1937/ kaj LONDONO /1938/.

Jana SLÁDKOVÁ, 20-jara virino, Raabova 1588, 530 03 PARDUBICE, Ĉeĥoslovakio, dez. kor. pri naturo, faŭno, filmoj kaj dez. inters. EK.

Enno TRAUTMANN, 24 - jara, Oberstrasse 69, DDR-5400 SON-DERSHAUSEN, dez. kor. kun gejunuloj el Ĉeĥoslovakio.

Marcella KOVÁCS, s-ino, Deák Fu 2, H-4164 BAKONSZEG, Hungario, mesaĝa instruistino, dez. kor. pri literaturo, naturo kaj ĉiutagaĵoj.

Wiesław SOKOŁOWSKI, 31-jara, ul. Witosa 23 n 43, 15-660 BIALYSTOK, Pollando, dez. kor. pri literaturo, historio kaj dez. inters. EK, E-revuojn, ekslibrisojn.

Suzanne KOVÁCS, s-ino, Deák Fu 2, H-4164 BAKONSZEG, Hungario, mesaĝa instruistino, dez. kor. pri literaturo, naturo kaj ĉiutagaĵoj.

Marina MERKULOVA, 20 - jara studentino, ul. Mira, d. 39, kv. 3, SU-357513 PJATIGORSK, Sovetunio dez. kor. tutmonde pri diversaj temoj. Respondo garantiata.

Nakasuji TERUO, Ibogun mituyo iwami, 671-13 JAPANIO, dez. kor. kun junulo el ĈSSR kaj interŝangi fotojn.

Vladimír V. ČARIN, poŝtkes-to 941-2, 252141 KIEV 141, UKRAINO-USSR, kolektas E - poŝtmarkojn kaj EK pri pentroarto el ĉiuj landoj.

Galina TICHONOVA, ul. 8. Marta d. 16, SU-601590 p. VELIKO-DVORSKIJ /Vladimirskoj obl./ - Sovetunio, dez. kor. kun 16 - 18 jaruloj pri literaturo, muziko, sporto.

Petrunka TARNEVA, 14 - jara lernantino, "VESLEC" 8a, BG - 4400 PAZARGIK, Bulgario, dez. kor. kun samaguloj.

Zdzisław BIELAWSKI, juna in-

struisto, Plakovie 60c/5, PL-59-600 LWOWEK SLASKI, Pollando, dez.kor. tutmonde pri edukado kaj sporto.

Rože AUKŠTIKALNYTE, 23-jara

genetika biologistino, Janonio 27, SU - 235250 PASVALYS, Litovio, Sovetunio, dez.kor.tutmonde pri hundoj, psikologio, genetikaj fakaj problemoj. Respondo garantiata!

## INFORMOJ EL SEKRETARIEJO

### K PŘIPRAVOVANÝM ZMĚNÁM V ORGANIZAČNÍ STRUKTUŘE ČES

V letošním roce dochází ke změnám v právním postavení některých místních skupin /kroužků, klubů/ esperantistů v ČSR. Až dosud existují z právního hlediska místní skupiny /MS/ esperantistů při různých zařízeních a MS Českého esperantského svazu. V tom je zásadní rozdíl. Pokud MS vyvíjejí činnost v rámci různých kulturních zařízení /Osvětové besedy, FKO a j./ mohou tak pokračovat dále a nemusí nic měnit. Jejich právní postavení je tím dáno.

Pokud jsou MS /kroužky, kluby/ ve svazku zařízení ROH /Závodní kluby, Jednotné kluby pracujících ROH /, může dojít od 1. ledna 1985 ke změně na základě Zásad o hospodaření kulturních zařízení ROH, schválených předsednictvem ÚRO, podle nichž nebude se zájmovými skupinami, která mají své ústředí /celostátní svazy/ v rozpočtech zařízení ROH, uvažováno. Tím se stanou tyto složky v organizaci Závodního klubu činitelem, kterému tam může být nadále povolena činnost na podkladě určité dohody o spolupráci. Tato dohoda ovšem není o právním zajištění k vyvíjení veřejné /spolkové/ činnosti. Tato musí být zajištěna jiným právním aktem a to tím, že MS se stanou součástí Českého esperantského svazu, tj. MS ČES s právní subjektivitou.

V řadě našich skupin není stále v této věci jasno. Nerozlišují se zatím MS esperantistů při Závodních klubech a MS ČES. V razítkách a záhlaví tiskovin se často uvádějí obě označení dokonce současně.

Tyto Místní skupiny si musí své oprávnění k vyvíjení činnosti od 1. ledna 1985 zajistit do 31. prosince 1984 tím, že požádají Český esperantský svaz o udělení právní subjektivity. Potřebné informace v této záležitosti již ČES všem MS zaslal. /Viz Oběžník Koordinační komise od K. FRANCE ze 30. dubna 1984, větě 4 příloh/.

Esperantisté v těchto MS ať nečekají na iniciativní postup ze strany svých dosavadních zřizovatelů, kteří z neznalosti nebo z nedostatku času se chovají jakoby se nic nedělo. Změny ke kterým od 1. ledna 1985 dojde, plynou z určitých celostátních opatření a jejich plnění není věcí dobrovolnosti funkcionářů ZK ROH a ani nebude jejich vinou, jestliže esperantisté něco zanedbají. Proto postupujte podle pokynů ČES, resp. jeho koordinační komise, vyjasněte si svoje postavení se zřizovatelem.

Předsednictvo ÚV ČES jmenovalo 28. ledna 1984 Koordinační komisi, jejímž úkolem je zajišťovat hladký průběh přechodu MS na novou organizační strukturu v rámci ČES. Předsedou je Karel



FRANC, Pardubice, členové JUDr. Zdeněk HUSÍN, Teplice, František PATERA, Hořice a Ing. Karel JANOŮŠ, Ostrava.

K celé problematice proběhlo ještě v září 1984 školení pro funkcionáře svazu.

Resume: Temas pri ŝanĝoj en organizacia strukturo de Ĉeĥa Esperanto-Asocio ekde la 1-a januaro 1985.



## BOR VÁS V O L Á



Naše turistické středisko roste. A roste do krásy. Také početná skupina mladých esperantistů a jejich známých obětovala část svého volného času a pracovala. Jednou z nich byla i mladá kreslířka z Č. Budějovic. Podívejte se na titulní stránku. Je ale stále pravdou, že většinu prací dělá skupina lidí podstatně dříve narozená. Jde o iniciativu, odvahu, ale i dřinu a to velikou. V Boru se nepracuje jenom 8 hodin denně, přesto všichni kdož tam až dosud byli mi dají zapravdu, že jsme se rozcházelí s pocitem, že byla odvedena poctivá práce, která bude sloužit všem.

V současné době byly dokončeny a provedeny částečné demolice na stávajícím objektu, který byl dřevěný a ztrouchnivělý, vybetonovány základy nové přístavby, vyzděno přízemí, 1. prvé patro, zhotoveny konstrukce stropů a zabetonovány tyto plochy. Tím je již zároveň hotova příprava na smontování střešní konstrukce a položení střešní krytiny. V měsíci září budou vyzděny příčky v prvním patře a štítový podkroví. Jako všude i my se potýkáme s potížemi získávat potřebný materiál. Musím však říci, že především díky pochopení místních občanů, našich sousedů se i toto daří s úspěchem řešit.

Samozřejmě, že celá dostavba bude ještě vyžadovat hodně práce a to i odborné. Všichni kdož budete moci, zejména v zimních měsících pomoci s elektroinstalací a instalací vody, přihlaste se v sekretariátu svazu. Podařilo-li se nám opravdu celý objekt zazimovat budeme pokračovat po celou zimu. Nedejme se odradit těmi, kdož nám nepřejí.

Na fotografiích vidíte stev k 25.8.1984 a původní vzhled objektu. Čekáme na vaše přihlášky. Do Boru však sami nejezdíte, nepracuje se tam každý víkend a sami byste těžko mohli co dělat!

Křimský

### LITERÁRNÍ SOUTĚŽ PRO MLADÉ ESPERANTISTY

Sekce mládeže při Severomoravském KV důvěrníků ČES vyhlašuje literární soutěž. Úkolem mladých autorů je zpracovat prózou nebo veršem tato témata:

- 1/ "PROČ JSEM SE ZAČAL UČIT ESPERANTO?" Toto téma je určeno pro začátečníky a bude psáno česky.
- 2/ "DÍVÁME SE KOLEM SERE". Toto téma je určeno pro pokročilé a bude psáno esperantem.

Rozsah textu do dvou stran formátu A4. Pro účastníky budou připraveny věcné odměny. Příspěvky zasílejte do 31. prosince 1984 na adresu: Kroužek ESPERANTO, DK ROH PRAMET, 787 01 SUMPERK.

Resumo: Proklamo de la nova literatura konkurso por junaj esperantistoj. Arangas kaj detale informos ESPERANTO-ROHDETO, 787 01 SUMPERK, Ĉeĥoslovakio.

### NAŠE NABÍDKA ESPERANTSKÝCH KNIH, NÁLEPK A ODZNAKŮ

Knihy:

Kanto super lulilo /malgranda slovaka antologio/.....	Kĉs	4,--
Okupacio.....	"	8,--
Baza literatura krestomatio.....	"	39,--
Timur kaj lia taĉmento.....	"	14,--
Estona Soveta poezio.....	"	8,--
Trigroŝa romano.....	"	45,--
Sileziaj kantoj.....	"	11,--

Různé:

Propisot /50 znaků/.....	Kĉs	27,--
Nálepky MEM /aršík 12 kusů/.....	"	2,--
Nálepky Internacia lingvo /aršík 12 kusů/.....	"	2,--

Odznaky:

Odznak mírový /ĉestijazyĉný/.....	Kĉs	4,50
Odznak ĈSSR.....	"	5,--
Odznak hvĉzdiĉka.....	"	4,--
Odznak ŝelezniĉářský.....	"	5,--

Objednávky zasílejte na adresu: Ĉeský esperantský svaz, zásilková služba, Jilská ul. 10, 110 00 PRAHA 1 - Staré Mĉsto, ĈSSR.

Resumo: Nia oferto de E-libroj, glumarkoj kaj insignoj. Ev. skribi al: Ĉeĥa Esperanto-Asocio, ekspeda servo, Jilská strato n-ro 10, ĈS - 110 00 PRAGO 1 - Malnova urbo, Ĉeĥoslovakio.

## EL SOVETIA CENTRA AZIO

revenis meze de aprilo 1984 esperantistoj de KARLOVY VARY. Krom multaj neforgeseblaj travivaĵoj en sinĝ de antikva kulturo ili ankaŭ renkontis lokajn esperantistojn - kaj krom ardaĵ salutoj ili alportis kelkajn novaĵojn kaj mesaĝojn por ĉiĉa esperantistaro:

**URGENC, UZBEKISTANO:** Komence de januaro 1984 en la urbo URGENC laŭ dekreto de la urba komsomola komitato estis fondita E-klubo en kadro de la fervojista oficejo. Aktivuloj de la nova Esperanto-kolektivo deziras starigi leterkontaktojn kun geesperantistoj de la tuta mondo. Viajn leterojn bonvolu sendi al la adreso: **ESPERANTO-KLUBO "ESPERO"**, Hasanov Rozumbaj, Do vostrebovanija, SU - 740001 URGENC 1, Uzbekistano, USSR. La respondo garantiata.

**VERKOJ DE P. POLIŠČUK SERĉATAJ.** Uzbekiaĵ Esperanto-aktivuloj klopodas ordigi kaj kompletigi por eventuala eldono la kreaĵ heredaĵon de vaste konata taŝkenta esperantisto Petro POLIŠČUK. Tiucele estas serĉataĵ ĉiuj liaj originalaj kaj tradukitaj verkoj disemitaĵ tra Esperanto-gazetaro kaj privataĵ leteroj. Ni petas la tutmondan esperantistaron kaj ĉiujn leteranikojn de P. POLIŠČUK reĉi kaj sendi originalojn aŭ kopiojn de liaj verkoj kaj korespondaĵojn al la adreso de la prizorganto: Vladimir MASALKIN, massiv Junusabad, kvartal 8, dom 13, kv. 28, SU - 700093 TAŠKENT - 93, Uzbekistano, USSR.

**ĈIULANDAĴ PACPROPAGANDILOĴ SERĉATAĴ.** Samarkanda Esperanto-Klubo de Interpopola Amikeco daŭre kolektas ĉiulandaĵn kaj ĉiulingvaĵn porpacaĵn afiŝojn, flugfoliojn, fotojn, infande-

segnaĵojn, librojn, revuojn, ĵurnalojn, lumbildojn, insiĝnojn, gluafiiŝetojn, poŝtmarkojn kaj ĉiujn ceterajn pacpropagandilojn. La materialoj estas serĉataĵ por jam tradiciaĵ internaciaĵ porpacaĵ ekspozicioj. Bonvolu adresi ĉion al: **INTERKLUBO "ESPERANTO"**, SU-703000 SAMARKAND, a.ĵa.76, Uzbekistano, USSR.

Samarkandaĵ esperantistoj same petas ricevi diversajn naciilingvaĵn presmaterialojn /gazet-artikolojn, librojn/ pri sia lando Uzbekistano por konstanta Esperanto - ekspozicio sub titolo "PRI NIA LANDO EN EKSTERLANDO". La materialoj estas atendataĵ je la supra adreso.

**DUŠANBE, Taĝikistano:** Du ĵarojn laboras en la ĉefurbo de Sovetia Taĝikistano **DUŠANBE** 20-membra esperantista klubo en kadro de la Sindikata Kultura Palaco. Ili jam ankaŭ sukcesis eldoni propran lernolibron de Esperanto. Tre volonte ili korespondus kun la ĉiĉaj esperantistoj. Jen la adresoj: Viktor Ivanoviĉ KISELEV, ul. Razina 5, kv. 1, SU-734005 **DUŠANBE**, Taĝikistano, USSR /klubestro/. - Anna RENEVIĉ, ul. Mirali 116, kv. 19, SU-734000 **DUŠANBE**, Taĝikistano, USSR /17-ĵara/. - Andreo SIDORIN, ul. Navoĵi 17, SU-734000 **DUŠANBE**, Taĝikistano, USSR /17-ĵara/.

Pere de sekretarioj de ĉiĉa Esperanto-Asocio ricevis la komisiono por preso kaj informado ĵenan peton de ukrainiaĵ esperantistoj el Kiev: En Kieva lernejo n-ro 184 estas preparata la ekspozicio sub titolo "ESPERANTO KAJ MONDO". Ili petas diversajn landaĵn presmaterialojn en Esperanto /lib-

rojn, jurnalojn, propagandajojn ktp./ La materialojn bv. sendi al la adreso: Oleg VOVKO-TRUB, ul. Doneckaja 35, kv. 101, SU-252020 KIEV-20, Ukraina SSR.

LA 9-AJ ESPERANTAJ TAGOJ EN  
B Y D G O S Z C Z

Laŭ invito de Radio Polonia kaj Esperantotur en Bydgoszcz mi ĉeestis inter la 3-a kaj 10-a de junio 1984 la 9-ajn Esperantajn Tagojn de BYDGOSZCZ. Partoprenis ilin ĉirkaŭ 200 esperantistoj el 18 landoj /ankau el Kanado kaj Irano/. La tagaj programoj enhavis Konferencon pri Monda Turismo, Seminarion pri pacaj temoj, ankaŭ rilate kun la 40-a datreveno de Pola popola respubliko kaj programoj de Radio Polonia.

La vesperoj havis altan artistan nivelon. Precipe la bulgara ĥoro, parte profesia, plue folkloro ensemblo el Jugoslavio, sed ankaŭ polaj infanaj grupetoj, kiuj ludis fabelojn, bele kantis kaj dancis.

Dum la trarigardo de la urbo ni oficiale metis florkronon al la monumento de la viktimoj de la okupacio, kaj merkrede ni havis tuttagan ekskurson al la Tri-urbo Gdynia, Sopot kaj Gdansk. Tre impresiaj travivaĵoj.

En la porpaca seminario oni konklude rekomendis uzi en nia agado pli la vortojn "konstrui la pacon kaj eduki por la paco" ol "batali". Oni proponis, ke la venontaj porpacaj seminarioj havu pli konkretan kaj fakan karakteron, kun konkretaj programoj /ekzemple el la sfero de psikologio k.s./.

Tre interesa estis la konferenco pri MONDA TURISMO, kiu montris gravajn sukcesojn precipe per kunlaboro de polaj,

bulgaraj kaj hungaraj samideanoj. Estus inde disvolvi tiurilatan aktivecon ankaŭ en nia Asocio, ĉar Monda Turismo disponigas tre favorajn kondiĉojn por vojaĝado. Komprenable ne nur por esperantistoj, sed precipe por la neesperantista publiko. Tiel la uzo de Esperanto en turismo tre efike kontribuas al disvastigado de Esperanto kaj per ĝi al la paca kunvivado de homoj kaj nacioj.

Konklude oni povas diri, ke la 9-aj Esperantaj Tagoj en B Y D G O S Z C Z farigis neforgesebla travivaĵo por ĉiuj partoprenintoj.

J. Laube

En la semajno ek de 15/7-22/7 1984 okazis kongreseto de la Kastora klubo en pola urbo Bydgoszcz. Ankaŭ partoprenis gejunuloj en nombro 20 enoj el Hungario, proksimume 80 poloj kaj unu ĉeĥo. Mi trevisis kun infanoj kaj gejunuloj la neforgeseblan semajnon en la ekekursoj, distro ktp. Ĉiuj el partoprenantoj jam atendas la duan kongreseton kaj invitas gejunulojn el ĉeĥoslovakio.

Kopecký.

La 69-en Universelan Kongreson de Esperanto, kiu okazis en Vancouvero, Kanado, de la 21a ĝis la 28a de julio 84 partoprenis 802 homoj el 46 landoj. El ĉi tiu kongreso ni publikos en estonta numero de la Staro kongresan rezolucion, kiu temas de la ĉefa konkre - se temo " LINGVAJ MINORITATOJ - ĈU NUR NACIA FENOMENO".

Dum la kongreso reprezentanto de nia asocio transdonis ankaŭ inviton de ĈEDOK, ke UEA organizu la UK ankaŭ en ĈSSR.

Křimský

### "VERDA STACIO" EN ĈEFARTIKOLO!

La radiorevuo ROZHLAS rememoris /n-ro 22/84/ la 60 jarojn de la Radiostacio Brno, kiu funkcias de majo 1924. La ĉefartikolo pritraktas precipe la agadon de D. Chalupa, F. Kožík, J. Bezdišek, K. Hüger /ili ĉiuj aktivis ankaŭ en la Esperanto-elsendoj/. "Aparta ĉapitro estis la VERDA STACIO /Zelená stanice/, la regula Esperanto-elsendoj", akcentas la verkinto J. Veselý. "Ĝi ne vegetis sur la rando de atentemo, sed ĝis eĝan popularecon. Dum vivo da jaroj kunlaboris en ĝi kaj recitis en Esperanto ankaŭ la juna Karel Hüger" /la posta Hacia Artisto/.

-JM-

### FILATELO KAJ ESPERANTO

PRI ESPERANTA FILATELO estas informataj pli kaj pli ofte la legantoj de la gazeto FILATELIE. En la n-ro 6/84 aperis recenzo de s-ano A. BARTOŠÍK /eldonita en GDR kaj presita en Svedlando/ pri Katalogo de Esperanto- poststampoj de Rudolf Burmeister el Karl-Marx-Stadt. En la sama numero estas artikolo kun reproduktaĵo de poŝtkarto enhavanta belan Esperanto- stampon kun ŜVEJK de la pentristo LADA, per kiu la poŝto Leipzig 1 stampis 15.12.1983 ĉiujn poŝtaĵojn okaze de la Tago de E-

speranto-Libro. La poŝtkarto kun la Ŝvejk-stampo memorigis la 100-an naskiĝdstrevenon de Jaroslav HAŠEK.

La eldonon de tiuj interesaj poŝtkarto kaj stampo instigis, krom germanaj amikoj-esperantistoj, ankaŭ la ĉefaj kolektantoj Vladimír VANA kaj Adolf BARTOŠÍK, kiuj partoprenis la preparon kaj grafikan aranĝon de la propagand-teksto de tiu PK.

Pri la eldono de k o v e r t o kun Ŝvejk-figuro meritas d-ro Giso BROSCHE.

/FARA/jm/

### INTERESA ESPERANTO-KURSO

En naŝiliga dumonata revuo SUVREMENO VATROGASTVO/moderna estingistaro/ aperas Esperanto-kurso. Enkonduka teksto trovigis en numero 9-10/1983, kiun sekvas la propra kurso po unu leciono ĉiunumero.

La vortrezoro de la kurso enhavas ne nur bazan materialon por ĉiutaga konversacio, sed ankaŭ fakajn esprimojn el branĉo de estingado.

La revuo, kies eldonkvanto faras 10 000 eksemplerojn, estas legata ankaŭ ekster Jugoslavio. Havante pli grandan intereson vi povas skribi al: Vatrogasni savez Hrvatske, Frankopanska 7, YU-41000 ZAGREB aŭ prof. Jozo MAREVIĆ, "Ŝkolska knjiga", Masarykova 28, YU-41000 ZAGREB, Jugoslavio.

-DCH-

STARTO - presorgano de Ĉeĥa Esperanto-Asocio, Jilská strato 10, 110 00 PRAGO 1, Ĉeĥoslovakio. Aperas 6 foje jare. Responda redaktoro Zdenko KRIMSKÝ. Grafika aranĝo Milan LABAŠTA. Desegnaĵoj Pavel RAK. Transdonita al presejo la 27-an aŭguston 1984. Jarabono Kčs 24.--, por eksterlando Kčs 36.-- an 10,50 glđ., inkluzive sendkostojn.

STARTO - nepravidelný věstník Českého esperantského svazu, Jilská ul. 10, 110 00 PRAHA 1, vydávaný pro potřebu členů svazu. Vychází 6x ročně. Odpovědný redaktor Zdenko KRIMSKÝ. Grafická úprava Milan LABAŠTA. Kresby Pavel RAK. Tisk zajišťuje Technické ústředí knihoven, Praha. Předáno do tisku dne 27. srpna 1984. Roční předplatné Kčs 24.--, pro zahraničí Kčs 36.-- nebo 10,50 guldenů, včetně poštovních výloh. Dohledací pošta Praha 07. Snížený poplatek za poštovní povolen Ředitelství pošt Praha pod č. jedn. P/1 - 1267 ze dne 6. dubna 1979.

**Výtvarná řemesla Praha**  
 Vám nabízejí široký  
 sortiment bytových  
 doplňků a dárkových  
 a upomínkových pře-  
 dmětů,  
 vyráběných převážně  
 v malých  
 seriích s častou inovací.



**Nabízíme:**

soustružené mocca soupravy  
 soustružené odkládací stolky  
 malované porcelánové soupravy i jednotli-  
 vé kusy  
 malované a broušené vázy, mísy a popel-  
 níky  
 výrobky z cínu  
 bižuterii kovovou a koženou  
 a další sortiment z kovu, kůže, koženky,  
 textilu.

V našich prodejnách  
 naleznete vhodné dárky  
 pro každou příležitost.  
 Naše pracovnice Vás  
 ochotně obslouží  
 a pomohou vybrat  
 předmět,  
 který potěší.

**Adresy prodejen upomínkových a dárkových předmětů:**

110 00 Praha 1, Národní tř. 37	22 41 94
110 00 Praha 1, Vodičkova 28	24 47 71
110 00 Praha 1, Spálená 39	29 27 04
110 00 Praha 1, Na poště 35	23 17 315
110 00 Praha 1, Křížovnické nám. 2	26 63 28
120 00 Praha 2, Anglická 18	25 98 56
110 00 Praha 1, Lazarská 5	29 83 22
110 00 Praha 1, Železná 12	22 79 14
170 00 Praha 7, Obránců míru 17	37 44 84
110 00 Praha 1, Můstek – stanice metra	26 14 19
360 00 Karlovy Vary, Mariánská 2	930/28 381

**Vzorkovna nábytku:**

110 00 Praha 1, Václavské nám. 41	26 40 64
-----------------------------------	----------

přijímá objednávky na individuální zakázky  
 nábytku a byt. doplňků.



Český esperantský svaz  
110 01 PRAHA 1, Jilská 10

Noviny

DOHLÉDACÍ POŠTA PRAHA 07,  
SNIŽENÝ POŠTOVNÍ POPLATEK  
POVOLEN ŘEDITELSTVÍM POŠT PRAHA  
J.ZN.P/1 - 1267/79 ZE DNE 6.4.1979